

האומר פרק שלישי קידושין

סד.

עין משפט נר מצוה

א א מ"י פ"ח מהל' אסורי
 זבאה לכה כד סנה' לאוין
 רכא טוסי' ארבע סמו' לו
 סעף כה:
ב ב מ"י ט' טוסי' ט' ט'
 סעף כו:
ג ג מ"י ט' טוסי' ארבע
 ס' י' טע"ח:
ד ד מ"י פ"ט מהלכות
 אשות הלכה י' טוסי' א'
 ארבע ס' לו סעף כ:
ה ה מ"י פ"ג מהלכות יבום
 הלכה א סנה' עשין נא
 טוסי' ארבע ס' קטו טוסי' ו'
ו ו מ"י ט' טוסי' ז' וסנה'
 ט' טוסי' ארבע ס' קט
 סעף ו':
ז ז טוסי' ארבע ס' קט
 סעף ו':
ח ח טוסי' ארבע ס' קט
 סעף ו':

מוסף רש"י

דאמר אין קידושין תופסין
 בחייבי לאוין. און קדושין
 תופסין לנשה האסורה על
 התקדשה לנלו, ופלגי רבנן
 עלה ואמרי מחייבי כריתות
 הוא דלא תפסי אכל
 מחייבי לאוין תפסי (סוטה
 י"א). כהנולד (מד): כצ"ל
 המזמר גרומן ר"ע אומר
 און לו זה קדושין (כתובות
 ט"ז). מן הכל עושה ר'
 עקיבא ממזר. כל העולם
 מחייבי לאוין (כתובות ט"ז).
 מן לאב שנאמן לאסור
 את בתו כשהיא קטנה או
 נערה שצדק לקדשה. כדאמרין
 בערע נערה שנתפתה (מו'
 מ"ג) אלא אמר קדשה פלגיו
 שאול נאמן לנאסרה על הכל
 (כתובות כ"ב). לאיש אסרה.
 לכל העולם, דלא ידעין לנאמן,
 וזו אמר היה המילה לו (ט"ז
 ע"ש). המשך בסוף המסכת.

תוס' ר"י הוקן

לי אחים ומאחים מקשה
 דאילו בנינים מצוין למימר
 נאמן כל כמה להרד ביה.
 [שנאמן החם. בבביתא כיון
 יהודי ביה] מדיבוריה קמא
 דאי בשעת קדושין [מיתה]
 קושטא קאמר שלא יהיה זה
 העון תלוי בו, אבל מתני'
 שלא אמר בשעת קדושין יש
 לי אחים, כי אמר השתא יש
 לי אחים לצעורה ולמיסרה קא
 מכון. ודעת אביי דכ"ש היא.
 הלכך לפום האי טעמא איצ"ל
 דמוחזק לן באחי ואמר אין לי
 אחים בשעת מיתה אמר
 הואיל ובידו לגרשה, כדגרסינן
 ביש נחללין [שם] ההוא
 דמוחזק לן דלית ליה ואמר
 בשעת מיתה דלית ליה, אמר
 רב יוסף לביא נחוש לה חרד
 דהא מוחזק לן דלית ליה אחי,
 ועוד הא אמר בשעת מיתה
 דלית ליה אחי, מדקאמר ועוד
 ש"מ דה"ק ועוד אפילו מוחזק
 דאית ליה אחי, ורבנן שמואל
 כתב שב [באן]. (ור' נתן
 אפר אן נאמן). מדבריהם שחיה
 אסרה, ואצ"ל דמכחיש עצמו
 קאמר ר' נתן דנאמן בשעת
 מיתה לאסרה, כ"ש במתני'
 לדיבא הנהושה. ושני רבא
 דהיא הנהושה שיהיה נאמן
 ומתני' ובריתא כולהו מיידי
 בידי גוונא דלא מוחזק לן לא
 באהו ולא בבני. ואקשי אביי
 דכ"ש הוא, אלא דאי בתרי
 גוונא איירי דמתני' דקאמר
 ש"מ יש לי אחים אינו נאמן
 איירי דלא מוחזק לן באחי,
 הלכך ראו נאמן שרונה
 לאסורה ולא כל כמיניה,

ריצו שערות סמכינן ארציו שערות דאין דרכס לנא קודם י"ג
 שנה"א כי נמי אס' הם גדולים בקומה יש לסמוך על הסמינים והקומה
 ואפי' אין לו כי אס' ז' שערות אכל הכא מייירי שלא הביא רק ז'
 שערות ולא הגדיל בקומה ולכן קאמר גמרא דלמכות ועושין אינו
 נאמן עוד פרי"ש שיעה אחרת דנמקוס
 סימנין א"ל עדות שניסב ור"מ א"כ
 מה אנו לריסין לנאמנותו של אציו
 וי"ל דמייירי הכא שצדיו העיד כעצ
 עבר דמה או שמיס' שאלכ בנו חלכ
 או זאל על הערוה והיה גדול כשעשה
 את העצירות אכל אין אנו יודעים
 אס היו לו ט' שנים צאמו הזמן או
 סימניס וזא לנאשמעינן דהאכ נאמן
 לומר דאותו הזמן היו לו שנים או
 סימניס דליינו שמי שערות והיה דלא
 חשיב סימנין חד מנייהו נקט:
נאמן צנדרים. דעד אחד נאמן
 צאיסקוריס) תימה הא אין
 נאמן אלא כדבר ט' שצדוקי וי"ל כיון
 דסופו ליגדיל עשאוכו כדכר שצדו
 מיהו קשה מאי איירא אכ אפי' אחר
 נמי וי"ל דלא דייק טפי לדעת שני
 לפי שעליו מוטל להודיעו ללמתיס' ולכן
 לאכ עשאוכו כצדו ולא ללמתיס':

[ב' דוסתאי וכו'. פרי"ש כיון שצמו
 כשרה אלמנתו כשרה וכו' ור"י אומר
 טעם אחר דאס היה פוסלה צצאמו לא
 היו הנינים כשרים דה"ל כחלל ששכח
 חללה דלכ"ע הולד חלל. ט' תי"ן:
 רצו

הרי בידו להשיאה לחיבי עשה אמר רב
 דבידו הוא נהי דבידו לקדשה בידו לגרשה ועוד אילו אמר האי דלא
 ניהא בגוה מי מצי מקדש ניהליה בעל כרחיה אלא אמר רב אישי רישא
 רחמנא הימניה ט' כרב הונא ר' דאמר רב הונא אמר רב ד'מנין לאב שנאמן
 לאסור את בתו מן התורה שנאמר ואת בתו נתתי לאיש הזה לאיש אסרה הזה
 התורה ב'נישואין הימניה רחמנא לאב בשבוייה לא הימניה: **מתני'** ט' מי שהאמר
 בשעת מיתתו יש לי בנים נאמן יש לי אחים אינו נאמן: **גמ'** אלא נאמן
 להתיר ואין נאמן לאסור ניהא מתניתין דלא כר' נתן דתניא בשעת קידושין
 אמר יש לו בנים בשעת מיתה אמר אין לו בנים בשעת קידושין אמר אין לו
 אחים בשעת מיתה אמר יש לו אחים נאמן להתיר ואין נאמן לאסור דברי
 רבי ר' נתן אומר אף נאמן לאסור אמר רבא שאני התם כיון דבשעת מיתה
 קא הדר ביה ט' אימא קושטא קאמר אמר ליה אביי ולא כל דכן הוא השתא
 ומה התם דקא מרע ליה לדבוריה אמרת קושטא קאמר מתני' דלא קא מרע
 ליה לדבוריה לא כ"ש אלא אמר אביי 'מתני' דלא מוחזק לן באחי ולא מוחזק
 לן בבני דאמרין כיון דלא מוחזק לן בבני ולא באחי אמר יש לי בנים נאמן
 יש לי אחים אינו נאמן לאו כל כמיניה דאמר לה אכולי עלמא ברייתא
 דמוחזק

ולא יחלל זרעו צעמיו דמשמע חללין הוא עושה וזרעו שמוחללין מן הכהונה ואינו עושה ממוזרין וכיון דאין הולד ממזר ש"מ ס"ל קידושין
 מופסין מחייבי לאוין דכהונה דאי אין קידושין מופסין אי הולד ממזר כדמתן צפרקין (לקמן טו): כל שאין לו קידושין עליו הולד ממזר:
רבי ישעיה וכו'. כרבי ישעיה רבי יצחק רבי יוחנן רבי יודן רבי יוסי רבי יהושע רבי יוחנן רבי יצחק רבי יוחנן רבי יצחק רבי יוחנן רבי יצחק רבי יוחנן
אי טעמא דנפשיה קאמר. ולא לפוקי מדר' סימאי לחודיה אמי לאיפלוגי אחייבי לאוין דכהונה לחודיהו אלא כלל הוא צדו שכל ציאה
 שהיא צעזירה הולד ממזר ושפיר מתרלין למתני' דאין קדושי עזירה לאוין דכהונה אלא כלל הוא צדו שכל ציאה
לאפוקי מדר' סימאי אסי. ולא להוסקי אלא אחייבי לאוין דכהונה אלא צעזירה לאוין דכהונה אלא כלל הוא צדו שכל ציאה
 מופסין לו זה הרי צדו להשיאה להן והן מחללין אותה מתרומה ומן הכהונה כדלקמן (דף ע"ד): **וטפסנא**. דהאי שניוא דלעיל שניוא
 הוא וטעמא דרישא כדצדו וצדו נהי דצדו לקבל קידושין מאיש צבא לקדשה: אינו אמר האי גברא לא ניהא לי. לקדשה מי מצי
 ר' **לאיש אסרה**. על מה שאין אנו יודעים למי ופי' אמר היה המירה לזה: **לנישואין הימניה**. אס ענין אס קטנה אכל צבוגרת לא
 מישתעי קרא דעברה כמי הלכך לא מהימין משגדלה: **כשניה**. לא המירה כלל: **ברתני** ט' לי בניס. אס ענין אס זקוקה לי בניס: **יש**
לי אחים. זקוקה ליבס והיא הימה עד הנה צחוקת שאינה זקוקה: **גמ'** כשעם קידושין אמר יש לי בניס. כדי שלא תדאג מן הייבוס ותתנאה
 לו ומיהו כשקדשה לא אמר על מנת: **כשעם קידושין אמר שאין לו אחים**. ואין דלאג מן הייבוס: **נאמן להסיר בו**. כלומר נאמן צמה
 שאמר כשעם קידושין ואין נאמן צמה שאמר כשעם מיתה: **שאיני הפס**. כצרייתא כיון דהדר ביה מדיבורא קמא כשעם מיתה קושטא קאמר
 שלא יהא עון תלוי בו אכל מתני' שלא אמר כשעם קידושין אין לי אחים כי אמר השמא יש לי אינו נאמן דלנעורה קא מכיון: **דקא מרע**
לדיבוריה. ט' כשעם קידושין: **דלא מוחזק לן**. האי גברא כשעם מיתה לא צחאי ולא צצני וקיימא הך איתמא צחוקת שאינה זקוקה ליבוס הלכך
 אמר יש לי בניס אחוקה קמייתא הוא דקא מוקיסי לה הלכך נאמן ואי אמי אס לאחר מכאן ואמר אחיה דמיתמא אס לאו כל כמיניה
 דהאי דיבור לחוקה: **אמר יש לי אחים**. ואין לי בניס לאו כל כמיניה דמפקינן לה ממוחזק: **כרייתא**. דקא"ר נתן נאמן לאסור:

ולחרמים. אס חסרימו מנכסיהס הוא חרס לצדק הצית וקדשים וכן
 אס אמר ערכי עלי' נערך: **אכל לא נמוס**. להחזיק שערותיהן
 צחוקת סימן ללקות ולהעניש: **מתני'** גיטסיס. קצתלי את
 גיטה: **והרי היא קטנה**. עכשיו כשאמר עליה קן: **נאמן**. לפוסלה
 מן הכהונה: **והרי היא גדולה**.
 משגדלה אמר כן וצקטנותה לא אמר
 אינו נאמן ומותרת לכהן: **נשיט**.
 הרי היא פסולה לכהונה משום ספק
 זונה ובגמרא מפרש טעמא:
גמ' רישא צדו. צעודנה קטנה צדו
 לקדשה לאחר ולחזור ולקבל גט
 הימנו הלכך נאמן דמה לו לשקר אי
 צעי פסול לה: **סיפא לאו צדו**.
 לקדשה משגדלה ולא למוסרה צד
 עזב וכצדק לא גדולה ולא קטנה: **והרי היא קטנה**:
והרי צדו. כשהיא קטנה: **להשיאה**
לחלל. לנולד מאלמנה לכ"ג דאמר לקמן
 צפרק בתרא (דף ע"ד): עמוני ומואבי
 כומי נתין חלל וממזר מזלי ואדומי
 שצלו על כהנת לוייה וישאלית
 פסולה: **כר' דוסתאי בן יהודה**. ס"ל
 לתנא דידן דאמר לקמן (דף ע"ו). צנות
 ישאל זכור טהרה לחלליס דנת
 חלל זכר כשרה לכהונה ששמו
 טהרה את זרעו וכיון דצמו כשרה
 אלמנתו כשרה דכל שמתה נושא
 צמו אמה נושא אלמנתו הלכך אין
 צדו לפסול צמו קטנה מן הכהונה
 וצדו הרי צדו לפסלה קידושין
 וגירושיה תסם מכהונה פסול לה
 מתרומה לא פסול לה אס צמת כהן
 היא אכל נשיבת פסולה אף מן
 התרומה: **והרי צדו להשיאה למזר**.
 דקיימא לן (לקמן דף סח). קידושין
 מופסין מחייבי לאוין וצדו האכ
 להשיאה לו צעזירה ותפסל מן
 התרומה: **אין קידושין מופסין מחייבי**
לאוין. דאין צדו האכ להשיאה אלא
 למי שקידושין מופסין זה והא דר"ע
 לקמן צפרקין (ט"ז): **ה"ג הרי צדו**
להשיאה אלמנה לכ"ג וכו' סימאי.
 כלומר אס אלמנה היא הרי צדו
 להשיאה לכ"ג ואפי' לר"ע דאע"פ
 דחייבי לאוין היא מודה ר' עקיבא
 שקידושין מופסין לו זה: **וכדנצי**
סימאי. דאמר מן הכל שהן חייבי
 לאוין עושה ר' עקיבא הוולד ממזר
 דקסבר אין קידושין מופסין מחייבי
 לאוין חוץ מאלמנה לכ"ג: **שהרי אמרה**
סורה אלמנה לא יקח. וסמין ליה

א. דסמכין ארובא, ואפי' למאן דחייש למיטעא מודה בהא דתלמא דלא שיחא היא כלל. מוס' הלא"ש. ב. אפי' למכות ועושין. ט. ס. ג. לאביי דאמר בפי' הוהין (גיטין נד): גבי שטרות עשיתי עפ"י נטמאו דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבדימאן קמייתא דאשכחיה לא אמר ליה ובתה הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' הלא"ש. ו. ועי' מוס' כרבי' ומוס' טוין שסקסו קח לנשי ועי' לקמן דף ע"ב. מוס' ד"ה עומא ליה הילכך. ד. שמאליו נעשה גדול הילכך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחזקת קטן. ט. ה. וירדע שסומכין עליו דמי קצת לאה דאמרין לקמן (עד:). ג. נאמנים על הבכור, חיה ורבי ומו. ט. ט.

א. דסמכין ארובא, ואפי' למאן דחייש למיטעא מודה בהא דתלמא דלא שיחא היא כלל. מוס' הלא"ש. ב. אפי' למכות ועושין. ט. ס. ג. לאביי דאמר בפי' הוהין (גיטין נד): גבי שטרות עשיתי עפ"י נטמאו דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבדימאן קמייתא דאשכחיה לא אמר ליה ובתה הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' הלא"ש. ו. ועי' מוס' כרבי' ומוס' טוין שסקסו קח לנשי ועי' לקמן דף ע"ב. מוס' ד"ה עומא ליה הילכך. ד. שמאליו נעשה גדול הילכך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחזקת קטן. ט. ה. וירדע שסומכין עליו דמי קצת לאה דאמרין לקמן (עד:). ג. נאמנים על הבכור, חיה ורבי ומו. ט. ט.

א. דסמכין ארובא, ואפי' למאן דחייש למיטעא מודה בהא דתלמא דלא שיחא היא כלל. מוס' הלא"ש. ב. אפי' למכות ועושין. ט. ס. ג. לאביי דאמר בפי' הוהין (גיטין נד): גבי שטרות עשיתי עפ"י נטמאו דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבדימאן קמייתא דאשכחיה לא אמר ליה ובתה הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' הלא"ש. ו. ועי' מוס' כרבי' ומוס' טוין שסקסו קח לנשי ועי' לקמן דף ע"ב. מוס' ד"ה עומא ליה הילכך. ד. שמאליו נעשה גדול הילכך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחזקת קטן. ט. ה. וירדע שסומכין עליו דמי קצת לאה דאמרין לקמן (עד:). ג. נאמנים על הבכור, חיה ורבי ומו. ט. ט.

א. דסמכין ארובא, ואפי' למאן דחייש למיטעא מודה בהא דתלמא דלא שיחא היא כלל. מוס' הלא"ש. ב. אפי' למכות ועושין. ט. ס. ג. לאביי דאמר בפי' הוהין (גיטין נד): גבי שטרות עשיתי עפ"י נטמאו דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבדימאן קמייתא דאשכחיה לא אמר ליה ובתה הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' הלא"ש. ו. ועי' מוס' כרבי' ומוס' טוין שסקסו קח לנשי ועי' לקמן דף ע"ב. מוס' ד"ה עומא ליה הילכך. ד. שמאליו נעשה גדול הילכך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחזקת קטן. ט. ה. וירדע שסומכין עליו דמי קצת לאה דאמרין לקמן (עד:). ג. נאמנים על הבכור, חיה ורבי ומו. ט. ט.

א. דסמכין ארובא, ואפי' למאן דחייש למיטעא מודה בהא דתלמא דלא שיחא היא כלל. מוס' הלא"ש. ב. אפי' למכות ועושין. ט. ס. ג. לאביי דאמר בפי' הוהין (גיטין נד): גבי שטרות עשיתי עפ"י נטמאו דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבדימאן קמייתא דאשכחיה לא אמר ליה ובתה הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' הלא"ש. ו. ועי' מוס' כרבי' ומוס' טוין שסקסו קח לנשי ועי' לקמן דף ע"ב. מוס' ד"ה עומא ליה הילכך. ד. שמאליו נעשה גדול הילכך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחזקת קטן. ט. ה. וירדע שסומכין עליו דמי קצת לאה דאמרין לקמן (עד:). ג. נאמנים על הבכור, חיה ורבי ומו. ט. ט.

מוסף תוספות

א. דסמכין ארובא, ואפי' למאן דחייש למיטעא מודה בהא דתלמא דלא שיחא היא כלל. מוס' הלא"ש. ב. אפי' למכות ועושין. ט. ס. ג. לאביי דאמר בפי' הוהין (גיטין נד): גבי שטרות עשיתי עפ"י נטמאו דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבדימאן קמייתא דאשכחיה לא אמר ליה ובתה הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' הלא"ש. ו. ועי' מוס' כרבי' ומוס' טוין שסקסו קח לנשי ועי' לקמן דף ע"ב. מוס' ד"ה עומא ליה הילכך. ד. שמאליו נעשה גדול הילכך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחזקת קטן. ט. ה. וירדע שסומכין עליו דמי קצת לאה דאמרין לקמן (עד:). ג. נאמנים על הבכור, חיה ורבי ומו. ט. ט.

תוס' ר"י הוקן

א. דסמכין ארובא, ואפי' למאן דחייש למיטעא מודה בהא דתלמא דלא שיחא היא כלל. מוס' הלא"ש. ב. אפי' למכות ועושין. ט. ס. ג. לאביי דאמר בפי' הוהין (גיטין נד): גבי שטרות עשיתי עפ"י נטמאו דלא מהימן אלא היכא דהוי בידו, ורבא נמי לא פליג אלא היכא דכי הוי בידו דבדימאן קמייתא דאשכחיה לא אמר ליה ובתה הכי אמר ליה דאינו נאמן. מוס' הלא"ש. ו. ועי' מוס' כרבי' ומוס' טוין שסקסו קח לנשי ועי' לקמן דף ע"ב. מוס' ד"ה עומא ליה הילכך. ד. שמאליו נעשה גדול הילכך בקל יש לנו להאמינו ולהוציא מחזקת קטן. ט. ה. וירדע שסומכין עליו דמי קצת לאה דאמרין לקמן (עד:). ג. נאמנים על הבכור, חיה ורבי ומו. ט. ט.